

ГУЛІЄВ ЮСІФ МУСТАФАЄВИЧ
1925-2003
кандидат технічних наук, професор

Юсіф Мустафаєвич Гулієв народився 4 травня 1925 р. в місті Баку в сім'ї лікарів. У 1932 році вступив до середньої школи. У січні 1942 року, після закінчення дев'ятого класу школи, був призваний в армію і направлений на підготовчі курси Вищого військово-морського інженерного ордена Леніна училища ім. Дзержинського (ВВМІОЛУ), яке знаходилося на той час у м. Баку. У вересні 1942 р. був зарахований на перший курс кораблебудівного факультету Всеросійської військово-морської академії. У 1944 р. разом з і училищем був реєвакуюваний до Ленінграда. У 1946 році захворів і через хворобу був демобілізований з ВМФ. З листопада 1946 р. по вересень 1947 р. перебував на вилікуванні в м. Баку.

У вересні 1947 р. виїхав до м. Одеси для продовження освіти, де був зарахований на п'ятий курс кораблебудівного факультету Одеського інституту морських інженерів (ОІМФ). У 1949 р. закінчив ОІМФ, отримавши диплом інженера-кораблебудівника з відзнакою, після чого був рекомендований до вступу до аспірантури по кафедрі «Теорії корабля» ОІМФ. З листопада 1949 р. по листопад 1952 р. навчався в аспірантурі по кафедрі «Теорії корабля» під керівництвом академіка Г.Є. Павленка.

У січні 1953 р. захистив кандидатську дисертацію, присвячену актуальним проблемам оцінки демпфування бортової хитавиці морських суден. Результати, отримані Ю.М. Гулієвим, були використані у підручнику С.М. Благовещенського «Хитавиця кораблів» 1953 р. видання, який вважається одним з кращих в даний час.

1952-1953 р.р. кандидат технічних наук, доцент, викладач кафедри архітектури та проектування кораблів.

1953-1956 р.р. начальник кафедри «Теорії та устрою корабля» Владивостоцького вищого морехідного училища.

1956-1960 р.р. начальник науково-дослідного сектору ОІМФ, доцент кафедри «Торетичної механіки», доцент кафедри «Теорії корабля».

1961-1966 р.р. декан кораблебудівного факультету ОІМФ.

1966-1971 р.р. доцент кафедри «Теорії корабля» ОІМФ, неодноразово їздив у закордонні відрядження до Англії та Швейцарії як експерт ООН

Під керівництвом Ю.М. Гулієва була створена перша в країні автоматична система обробки результатів буксирувальних випробувань моделей в дослідному басейні, а також експериментальна установка для визначення гідродинамічних коефіцієнтів рівнянь хитавиці. Було проведено ряд випробувань з визначення гідродинамічних характеристик руху суден на мілководді, які стали основою першої редакції стандарту проектування морських підхідних каналів різного профілю до акваторії портів.

З листопада 1971 р. по травень 1976 р. перебував у багаторічному закордонному відрядженні як експерт ООН, куди був направлений за рекомендацією професора О.О. Костюкова, де працював міжнародним директором проекту Програми ООН та Міжурядової морської консультативної організації (ІМКО) зі створення Науково-експериментального центру гідромеханіки суден (БІГС – Болгарський інститут гідродинаміки суден) у Варні (Болгарія). ІВГЕ (нині БЦГС – Болгарський центр гідродинаміки суден) був побудований і почав функціонувати під керівництвом Ю.М. Гулієва як національний науково-дослідний інститут у 1976 році. На сьогоднішній день місією БЦГС як сектору «Інженерні науки» Болгарської академії наук є проведення фундаментальних і прикладних досліджень та підготовка магістрантів і аспірантів в області гідродинаміки суден; аеродинаміки; океанічної та прибережної інженерії; охорона навколишнього середовища; морських/річкових криз; морської/річкової енергетики та стихійних лих; водного транспорту; національної безпеки та оборони.

На думку відомих зарубіжних фахівців, на сьогоднішній день наявна в БЦГС експериментальна база ставить її в один ряд з елітними науково-дослідними

центрами суднобудування в світі. Мілководний буксирувальний басейн БЦГС і морський маневровий басейн є одними з найбільших у світі.

Лабораторії гідродинаміки суден зі світовим ім'ям мають у своєму розпорядженні як першокласну експериментальну базу, так і висококваліфіковані наукові кадри. З ініціативи Ю.М. Гулієва в БЦГС були організовані та проведені перші міжнародні науково-методичні семінари за участю провідних фахівців у галузі гідромеханіки суден з усього світу, які й досі проводяться на регулярній основі у форматі міжнародних конференцій.

Внесок Ю.М. Гулієва у створення БЦГС був високо оцінений урядом Болгарії. Він був нагороджений орденом «МАДАРСЬКИЙ ВЕРШНИК».

Після повернення з закордонного відрядження, з травня по вересень 1976 року, Юсіф Мустафаєвич працював старшим науковим співробітником в ОІМФ, а з вересня 1976 року по вересень 1978 року – професором кафедри «Конструкцій і проектування суден».

З вересня 1978 р. по серпень 1991 р. – професор, завідувач кафедри «конструкцій та проектування суден». Наукові інтереси професора Ю.М. Гулієва в основному були зосереджені на застосуванні результатів сучасних досліджень морехідності при проектуванні морських суден, підготовці аспірантів. Під його керівництвом захищено кілька кандидатських дисертацій.

Велика увага приділялася також удосконаленню навчального процесу, коригуванню навчальних планів, написанню конспектів лекцій, виданню навчальних посібників та методичних вказівок, які залишаються актуальними і в даний час.

Ю.М. Гулієв неодноразово брав участь у роботі найпрестижніших міжнародних конгресів і конференцій, таких як МКДБ (Міжнародний конгрес з судноплавства Міжнародна конференція дослідних басейнів).

Професор Ю.М. Гулієв регулярно брав участь у престижних міжнародних конференціях, був автором понад 70 наукових праць з теорії корабля і проектування суден. Під його керівництвом були проведені обширні дослідження, які мали практичне значення для морського флоту країни.

Не можна не згадати і про видатні особисті якості Ю.М. Гулієва – блискучого лектора, принципового у вирішенні особистих проблем і відстоюванні наукових позицій, завжди доброзичливого, стриманого і коректного в спілкуванні. Він ніколи не підвищував голосу.

Сьогодні, через багато років, перед нами постає професор Ю.М. Гулієв як крупний вчений і організатор науки, який залишив помітний слід у вітчизняній і світовій науці.

У 1991 р. після серпневого путчу разом із сім'єю переїхав на постійне місце проживання до США. Помер у квітні 2003 р. у м. Нью-Йорк.

Доцент кафедри «Теорії
та устрою судна
Національного університету
«Одеська морська академія»

І.П. Давидов